

Kraków, 04.03. 2017

Prof. dr hab. Jan Pilch

Sztuki muzyczne, dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna w Krakowie Dziekan Wydziału Instrumentalnego, pismo z dnia 5 grudnia 2016, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późniejszymi zmianami)

Dotyczy

Uchwał Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 24 listopada 2011 roku nr 100/2011 w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek **mgr Macieja Adamczaka**, przewodu doktorskiego w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej -instrumentalistyka i wyznaczenia promotora;

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie nr 135/2016 z dnia 16 listopada 2016 roku w sprawie:

- wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgr Macieja Adamczaka.

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65. poz. 595, ze zmianami Dz. U. nr164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art. 6 ust. 1, 3) Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej - instrumentalistyka. Do nadesłanego mi przez Dziekana Wydziału Instrumentalnego pisma sygnowanego datą 5 grudnia 2016 roku, informującego o powierzeniu mi funkcji recenzenta w przewodzie doktorskim mgr Macieja Adamczaka i przekazaniu pracy pt. „Muzyka filmowa Bronisława Kapera jako źródło inspiracji w muzyce jazzowej” dołączono protokoły informujące o czynnościach Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie w niniejszym przewodzie doktorskim.

Z protokołów wynika, że na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 24 listopada 2011 roku, z liczby 26 uprawnionych do głosowania członków Rady obecnych było 16 osób

W sprawie wszczęcia przewodu i wyznaczenia promotorem dr hab. Jacka Meirę oddano 16 głosów, w tym:

- 16 za wszczęciem przewodu doktorskiego i wyznaczeniem promotora,
- 0 przeciwnych,
- 0 wstrzymujący się,
- 0 głosów nieważnych.

Na posiedzeniu Rady Wydziału Instrumentalnego w dniu 16 listopada 2016 roku, z liczby 28 uprawnionych do głosowania członków Rady, obecnych było 17 osób, co stanowi kworum.

W sprawie wyznaczenia recenzentami prof. dr hab. Andrzeja Zubka i prof. dr hab. Jana Pilcha w przewodzie doktorskim mgr Macieja Adamczaka, oddano 17 głosów, w tym:

- 17 głosów za wyznaczeniem recenzentów,
- 0 głosów wstrzymujących się,
- 0 głosów przeciwnych,
- 0 głosów nieważnych.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku, art. 14 ust. 2 pkt. 2, Rada Wydziału Instrumentalnego podjęła prawomocne uchwały o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej - instrumentalistyka oraz wyznaczeniu promotora i recenzentów pracy doktorskiej mgr Macieja Adamczaka.

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan **Maciej Adamczak**, ur. 22 lipca 1971 r. w Kaliszu, ukończył Technikum Budowy Fortepianów w 1991 roku oraz w 1994 Państwową Szkołę Muzyczną w klasie kontrabasu w swoim rodzinnym mieście. W latach 1994 – 98 był studentem Akademii Muzycznej w Katowicach na Wydziale Jazzu i Muzyki Rozrywkowej, w klasie kontrabasu dr Jacka Niedzieli. Studia ukończył z oceną bardzo dobrą. W latach 2002-2005 związany był z katowicką uczelnią jako wykładowca klasy kontrabasu na studiach zaocznych. Od roku 2007 prowadzi klasę kontrabasu jazzowego w Akademii Muzycznej w Krakowie. Jest cenionym i niezwykle aktywnym koncertowo kontrabasistą polskiej i europejskiej sceny jazzowej. Wykaz zawartych w dokumentacji koncertów obejmuje współpracę z takimi artystami jak: Janusz Muniak, Jerzy Małek, Paweł Kaczmarczyk, zespół New Bone, Piotr Baron czy Dominik Wania. Są to koncerty zarówno w klubach jazzowych w Polsce jak i występy na

zagranicznych festiwalach jazzowych. Ponadto posiada w swoim dorobku wiele nagrań płytowych z muzyką jazzową i teatralną. Ponieważ jest osobą niezwykle skromną w przedstawionej dokumentacji nie wspomina o swoim dorobku pedagogicznym, który mimo stosunkowo krótkiego czasu pracy w roli nauczyciela akademickiego jest godny uznania. Absolwenci jego klasy zdobywają nagrody i wyróżnienia na krajowych i międzynarodowych konkursach jazzowych, a kilku z nich należy obecnie do czołówki jazzmanów młodego pokolenia w Polsce. Są to między innymi: Piotr Południak, Alan Wykpiśz czy Paweł Wszółek. Pozwalam sobie wspomnieć o faktach z poza dokumentacji gdyż jako kierownik Katedry z którą jest związany Pan Maciej Adamczak w krakowskiej Akademii Muzycznej, mogę na co dzień obserwować efekty jego pracy pedagogicznej.

Choć dorobek artystyczny i pedagogiczny Kandydata nie podlega ocenie należy z satysfakcją stwierdzić, że osiągnięcia artystyczne i pedagogiczne mgr Macieja Adamczaka stanowią znaczący wkład w kulturę muzyczną kraju, a także mają zasięg międzynarodowy.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgr Macieja Adamczaka pod tytułem „Muzyka filmowa Bronisława Kapera jako źródło inspiracji w muzyce jazzowej” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

- Dzieło artystyczne zawiera 6 utworów autorstwa Bronisława Kapera, z czego 4 to znane już standardy jazzowe: *On Green Dolphin Street*, *Invitation*, *All God's Chillun Got Rhythm* i *While My Lady Sleeps* oraz dwa utwory nie funkcjonujące jeszcze w jazzowym „obiegu” zatytułowane: *Ninon, ach uśmiechnij się* i *Follow Me*. W nagraniu oprócz Kandydata udział wzięli: pianista Paweł Kaczmarczyk na fortepianie i Dawid Fortuna na perkusji. Realizatorem nagrania jest Dominik Stankiewicz a autorem miksu i masteringu Rafał Drewniany z DTS Studio.

Nagrań dokonano w Sali Dydaktycznej 01 w Domu Studenckim Akademii Muzycznej w Krakowie w dniu 10 lipca 2014 roku. Fakt ten zasługuje na komentarz, gdyż płyta od strony brzmieniowej jest zrealizowana bardzo dobrze. Jej walory brzmieniowe w żaden sposób nie odbiegają od tych realizowanych w profesjonalnych studiach co bardzo dobrze świadczy zarówno o muzykach jak i realizatorze tego nagrania.

Od strony wykonawczej nagranie jest na najwyższym poziomie instrumentalnej wirtuozerii, artystycznej kreacji i rozumienia jazzowego idiomu.

Podczas słuchania płyty nie można się oprzeć wrażeniu, że muzycy znają się i rozumieją wręcz znakomicie, że istnieje między nimi swoisty rodzaj empatii, który pozwala w doskonały sposób wzajemnie się uzupełniać, współgrać, budować nastroj poszczególnych utworów i sięgać do głęboko emocjonalnych pokładów

tworzonej muzyki. Płyta przywodzi na myśl najlepsze osiągnięcia w tej formie wypowiedzi. Każdy z członków tria, mimo różnic w muzycznym doświadczeniu jest znakomitym instrumentalistą o perfekcyjnym wręcz opanowaniu instrumentu, co w efekcie daje możliwość kreowania interpretacji na najwyższym poziomie technicznej i formalnej komplikacji. Wszystkie opracowania przedstawionych na płycie kompozycji brzmią bardzo nowocześnie i zarazem ciekawie. Są też ułożone na płycie w dobrej kolejności co daje w efekcie ciekawą całość.

Z zaprezentowanych na nagraniu sześciu utworów dwa są opracowane przez Macieja Adamczaka . Są to kompozycje *All God's Chillun Got Rhytm i Ninon*.

Pierwsza z nich to dość rzadko wykonywany i nagrywany utwór , który w oryginale miał charakter typowej amerykańskiej piosenki utrzymanej w metrum 4/4 i swingowym rytmie. W omawianym opracowaniu nabrał on zupełnie innego wyrazu. Pierwotna struktura formalna została nieznacznie rozszerzona, dodano czterotaktowy, powtarzany wstęp oraz ośmiotaktowy łącznik pomiędzy chorusami improwizacji . Zmieniona została również harmonia na której opiera się linia melodyczna i metrum- z regularnego 4/4 na nieparzyste 7/4. Poprzez wykonanie w dość szybkim tempie , przy bardzo urozmaiconej , oryginalnej i pełnej energii grze perkusisty w połączeniu z solidną linią basową uzyskano zaskakująco ciekawy kształt całości utworu.

Także bardzo udana jest aranżacja i wykonanie chyba jednego z najbardziej popularnych szlagierów Kapera – piosenki *Ninon* , znanej chyba najbardziej z wykonania Jana Kiepury. W tym właśnie wykonaniu utwór ma charakter popisowej arii. Zarejestrowana przez trio interpretacja to jazzowa ballada o pięknym nostalgiczno- lirycznym wyrazie, gdzie główną rolę pełni właśnie kontrabas. Wykonuje on znakomite, quasi - adlibitalne intro oparte o melodię jednej z części utworu (recytatywu) i również jako instrument melodyczny gra temat utworu. Jest to w mojej ocenie bardzo udana interpretacja tego utworu a jego wykonanie naprawdę najwyższej próby.

Kompozycje będące aranżacjami pianisty Pawła Kaczmarczyka : *Folow Me i While My Lady Sleeps* w warstwie harmoniczo –rytmicznej przywołują skojarzenia z brzmieniem współczesnej muzyki klubowej czy *drum'n bass*. Od strony wykonawczej są bardzo wymagające. Zastosowano w nich zabiegi polimetrii i polirytmii. Gra sekcji rytmicznej jest bardzo dynamiczna i gęsta przez co znakomicie „napędza” energię obu utworów. Aranżacje obu utworów są mocno rozbudowane lecz całość nie sprawia wrażenia nadmiaru. Jest bardzo dobrze wyważona .

Bardzo ciekawie i oryginalnie brzmi, zawarty na płycie jeden z bardziej znanych standardów jazzowych autorstwa Bronisława Kapera , a mianowicie: *On Green Dolphin Street* W utworze tym piękne kontrabasowe solo gra Maciej Adamczak . Nie będąc kontrabasistą, trudno mi wdawać się w techniczno – warsztatowe zagadnienia gry Kandydata, lecz z pewnością mogę stwierdzić, że brzmienie jakim dysponuje jest właśnie takim jakiego oczekuje się od najlepszych jazzowych basistów. Jest głębokie, mocne, wyrównane w całej skali, o wyraźnej artykulacji i

precyzji rytmicznej. W przypadku tak spójnej i świetnej płyty trudno nawet wdawać się w ocenianie poszczególnych soli czy sposobu akompaniamentu.

Wystarczy stwierdzenie, że gra Kandydata jest na najwyższym poziomie wirtuozerii a przy tym bardzo mądra, wyrazista i głęboko poruszająca. Nie ma tu przypadkowych dźwięków i zbędnych popisów. Jest nieustanny dialog między muzykami dający w efekcie bardzo dobrą muzykę.

Część opisowa pracy jest również na wysokim poziomie. Bardzo dobrze rozplanowana co do kolejności, proporcji i zawartości poszczególnych rozdziałów. Zawiera zapis nutowy wszystkich zawartych na płycie utworów oraz ich pierwowzorów a także bibliografię i wykaz wszystkich filmów z muzyką Bronisława Kapera. Ponadto autor odnalazł i zawarł je w pracy, co zapewne wymagało długiej i żmudnej kwerendy, bardzo wiele źródłowych tekstów i wypowiedzi dotyczących twórczości oraz osoby kompozytora. Cytaty te są bardzo dobrze dobrane i znakomicie „ożywiają” narrację prowadzoną przez autora.

Praca składa się z trzech głównych rozdziałów. W pierwszym Kandydat w bardzo interesujący sposób przedstawia sylwetkę kompozytora ukazując w bardzo ciekawym ujęciu koleje jego życia i twórczości. W rozdziale drugim w sposób bardzo szczegółowy i przemyślany ukazuje fenomen wzajemnego przenikania i inspiracji muzyki filmowej i jazzowej. Również ten rozdział zawiera bardzo wiele ciekawych cytatów i ilustracji do których dotarł autor.

W rozdziale trzecim omówiono w sposób wyczerpujący każdy z zawartych w dziele artystycznym utworów zawierając w nim wszystkie niezbędne informacje.

Godnym podkreślenia i uznania jest język jakim praca została napisana. Zachowując wszelkie formalne wymogi jakim podlega praca naukowa, autor potrafił nadać swojej wypowiedzi taki kształt, który pozwala czytać ją jak bardzo ciekawą opowieść napisaną pięknym, zrozumiałym i starannym językiem. Świadczy to w mojej ocenie o dużej wrażliwości i wyczuleniu autora na formę, kształt i swoistą harmonię wszystkiego co tworzy.

Wszystko to czyni z przedstawionego dzieła artystycznego i jego opisu wartościowe przedsięwzięcie naukowo – artystyczne.

Konkluzja

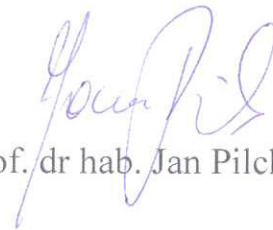
Zaznajomienie się z dziełem artystycznym i jego opisem pozwala stwierdzić, że wyczerpuje ono temat pracy a także potwierdza, że Kandydat jest wybitnym kontrabasistą, że muzyka, którą tworzy jest oryginalna, ciekawa, nasycona emocjami i wciągająca słuchacza w swoisty klimat narracji i zmiennych nastrojów.

Praca doktorska mgr **Macieja Adamczaka**, poprzez swoją formę oraz twórczą treść artystyczną i edukacyjną, świadczy o ukształtowanej wizji budowania własnej stylistyki muzycznej wpływając tym samym na rozwój współczesnego jazzu. Na tym polega znaczący wkład tej pracy w rozwój zarówno dyscypliny

artystycznej reprezentowanej przez Kandydata, jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że Kandydat wykazał się głęboką wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Pracę przyjmuję i stawiam wniosek o jej przyjęcie.

Prof. dr hab. Jan Pilch